

PROJEKT BUDOWLANO-WYKONAWCZY

INWESTOR: Gmina Szczytniki

ADRES: Szczytniki 139

OBIEKT: Szkoła Podstawowa w Marchwaczu

TEMAT: **Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej**

ZADANIE: **Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania i
kanalizacyjnej.**

BRANŻA: Sanitarna

Zawartość opracowania - w/g spisu zawartości projektu budowlanego

Opracował:	Nazwisko	Imię	Podpis
Projektant:	mgr inż. Mieczysław Czwordon UP. BUD. UAN 7342-117/92 W SPEC. INSTALACYJNO-INŻYNIERYJNEJ		
Asystent:	inż. Anna Grzęda		
Asystent:	mgr inż. Grzegorz Czwordon		

Ostrów Wlkp., czerwiec 2007 r.

SPIS ZAWARTOŚCI PROJEKTU BUDOWLANEGO

PROJEKT

BUDOWLANO-WYKONAWCZY

1. Podstawa opracowania.
2. Zakres opracowania.
  - 2.1. Stan obecny i projektowany
  - 2.2. Roboty demontażowe.
3. Instalacja centralnego ogrzewania.
  - 3.1. Obliczeniowe zapotrzebowanie ciepła pomieszczeń.
  - 3.2. Opis przyjętych rozwiązań.
  - 3.4. Rozwiązania materiałowe.
4. Modernizacja węzłów sanitarnych.
  - 4.1. Zakres modernizacji węzłów sanitarnych.
  - 4.2. Instalacje kanalizacyjne.
  - 4.4. Materiały i armatura.
5. Kotłownia grzewcza.
  - 5.1. Kocioł centralnego ogrzewania.
  - 5.2. Pompa obiegowa c.o.
  - 5.3. Regulacja urządzeń.
6. Próby i odbiór instalacji.
7. ZESTAWIENIE PODSTAWOWYCH MATERIAŁÓW

II. Zestawienie rysunków

Instalacja c.o. - rzut piwnic	- rysunek nr 1
Instalacja c.o. - rzut przyziemia	- rysunek nr 2
Instalacja c.o. - piętro	- rysunek nr 3
Rozwinięcie instalacji c.o. – przyziemie i kotłownia	- rysunek nr 4
Instalacja kanalizacyjna – rzut przyziemia	- rysunek nr 5
Profil kanalizacji sanitarnej	- rysunek nr 6

OPIS TECHNICZNY

Do projektu technicznego zadania Modernizacji instalacji centralnego ogrzewania w budynku szkoły i kanalizacji sanitarnej w ramach **Projektu termomodernizacji Szkoły Podstawowej w Marchwaczu.**

1. Podstawa opracowania.

- Umowa z inwestorem
- Inwentaryzacja budowlana budynku szkoły,
- Uzgodnienia z inwestorem,
- Obowiązujące normy i przepisy

2. Zakres opracowania.

Zakres niniejszego opracowania obejmuje:

- Projekt modernizacji instalacji centralnego ogrzewania poprzez kompletną wymianę rurociągów i grzejników.
- Projekt instalacji kanalizacji w węzłach na parterze budynku.
- Wymiana rurociągów obiegu szkoły w kotłowni.

2.1. Stan obecny i projektowany

Modernizowany budynek jest obiektem powstałym w latach 60-tych, wybudowanym w technologii tradycyjnej.

Instalacja centralnego ogrzewania wyposażona jest w grzejniki żeliwne, oraz w armaturę odcinającą grzejnikową tradycyjną (bez głowic termostatycznych), nie pozwalającą na prowadzenie oszczędnej gospodarki energią cieplną.

Na etapie prowadzonej modernizacji przewiduje się:

- modernizację systemu ogrzewania, w tym :
  - montaż nowej instalacji c.o.
  - wymianę grzejników
  - montaż zaworów termostatycznych
  - zakres nie obejmuje wymianę instalacji w części mieszkalnej
- wykonanie nowej instalacji kanalizacji podposadzkowej na parterze.
- Wymianę rurociągów w kotłowni, wymianę pompy c.o.

2.2. Roboty demontażowe.

Roboty demontażowe dotyczą demontażu grzejników, wycięcia gałęzek grzejnikowych, demontażu istniejących pionów oraz odcięcia od przewodów rozprowadzających w kanale.

Demontażowi należy poddać instalację kanalizacyjną w modernizowanych pomieszczeniach.

Demontażowi należy poddać urządzenia i rurociągi starej instalacji w kotłowni.

3. Instalacja centralnego ogrzewania.

Zaprojektowano instalację centralnego ogrzewania wodną pompową, oddzielnie dla Szkoły i oddzielnie dla mieszkań. Obecnie instalacja w części mieszkalnej jest wydzielona i posiada własną pompę obiegową. Projektowana instalacja centralnego ogrzewania budynku szkoły będzie wymagała wymianę rurociągów w kotłowni i pompy obiegowej obiegu szkolnego.

Źródłem ciepła dla projektowanego budynku jest istniejąca kotłownia opalana miałem węglowym. Kotły są w stanie zadawalającym. Zgodnie z audytem energetyczny kotły i technologia kotłowni nie będą podlegały wymianie.

3.1. Obliczeniowe zapotrzebowanie ciepła pomieszczeń.

Zapotrzebowanie na moc cieplną potrzebną do ogrzania pomieszczeń obliczono w oparciu o normę PN-B-03406. Moc cieplna dostarczana do pomieszczeń pokrywa straty ciepła spowodowane przenikaniem przez przegrody budowlane, jak również ogrzewa powietrze dostające się z zewnątrz przez nieszczelności stolarki okiennej, nawietrzaki podokienne, oraz poprzez przewietrzanie pomieszczeń.

Obliczenia wykonano przyjmując następujące dane do obliczeń:

- Budynek położony jest w II strefie klimatycznej
- Obliczeniowa temperatura powietrza zewnętrznego wynosi -18°C
- Obliczeniowe temperatury powietrza w pomieszczeniach przyjęto wg PN-82/B-02402
- Straty ciepła pomieszczeń i obliczenia hydrauliczne wykonano za pomocą programu firmy TECE. Wyniki w egzemplarzu archiwalnym
- Zastosowane przegrody budowlane spełniają wymogi PN-91/B-02020 i spełniają wymogi zgodne z audytem energetycznym

Zapotrzebowania ciepła dla obiektu	Q [kW]
Budynek szkolny	94,6 kW
Budynek - mieszkania	15,0 kW
Ciepła woda	10 kW
Razem ogrzewanie	119,6 kW

3.2. Opis przyjętych rozwiązań.

Główne przewody rozprowadzające prowadzone będą pod stropem parteru, ze spadkiem 0,3% w kierunku kotłowni. Poszczególne pionowe grzejnikowe podłączone są do ciągów głównych przebiegających wzdłuż ścian zewnętrznych. Dla kompensacji wydłużeń termicznych rurociągów zaprojektowano zastosowanie kompensatorów U-Kształtowych i kompensacją naturalną. Dla kompensacji wydłużeń termicznych poziomów przewidziano zastosowanie kompensatorów mieszkowych (po 3 kpl na każdym poziomie). Zaprojektowano instalację wykonaną z rur i kształtek miedzianych.

Instalację prowadzoną w piwnicach należy izolować otulinami z pianki poliuretanowej w płaszczu z PVC. Przewody prowadzone podtynkowo (piony i poziomy) izolować należy otulinami z pianki polietylenowej laminowanych folią PE, przystosowanych do kontaktu z betonem.

Jako elementy grzejne zastosowano grzejniki stalowe płytowe firmy Cosmo-Nova. Na podejściach do grzejników należy montować zawory grzejnikowe termostacyjne na zasilaniu, oraz zawory typu RLV Danfoss na powrocie. W tabeli w dalszej części opracowania podano wielkość nastawy wstępnej dla zaworów termostacyjnych. Grzejniki wyposażać należy w głowice termostacyjne oraz odpowietrzniki grzejnikowe.

Odpowietrzenie instalacji przewidziano poprzez montaż na pionach odpowietrzników automatycznych z zaworem stopowym umożliwiającym ewentualny demontaż zaworu odpowietrzającego bez konieczności opróżniania instalacji z wody. Odpowietrzniki umieścić należy w zamkniętych szafkach zaworowych.

Regulacja parametrów pracy instalacji prowadzona jest poprzez:

- o zastosowanie zaworów grzejnikowych wyposażonych w głowice termostacyjne

3.4. Rozwiązania materiałowe.

Rurociągi

Instalację centralnego ogrzewania wykonać z rur i kształtek miedzianych łączonych przez lutowanie kapilarne lutem miękkim. Połączenia rozłączne wykonać należy stosując kształtki mosiężne gwintowane. Połączenia instalacji miedzianej z instalacją stalową wykonać stosując połączenia gwintowane i kołnierze. Kompensację wydłużeń termicznych zrealizowano stosując kompensację naturalną, kompensatory U-kształtowe oraz kompensatory mieszkowe.

Izolacje termiczne - grubość izolacji - zgodnie z PN-B-02421.

Przewody rozprowadzające prowadzone w piwnicach i kanałach przełazowych
Zastosowano otuliny izolacyjne z pianki poliuretanowej w płaszczu PCV (np. Thermaflex PUR, Steinonorm). Przyjęto następujące grubości izolacji

a	Średnic rury	Średnica wewnętrzna otuliny	Grubość izolacji
	1/2"	23 mm	20 mm
	3/4"	28 mm	20 mm
	1"	36 mm	20 mm
	5/4"	44 mm	20 mm
	6/4"	50 mm	20 mm
	2"	62 mm	20 mm
	2 1/2"	78 mm	25 mm
	3"	90 mm	25 mm
	4"	108 mm	25 mm

Przewody prowadzone w kanałach nieprzełazowych

Zastosowano standardowe otuliny izolacyjne z pianki PE z nacięciem wzdłużnym (np. Thermaflex FRZ S, Steinonorm)

Przyjęto następujące grubości izolacji

a rury	Średnic	Średnica wewnętrzna otuliny	Grubość izolacji
	3/8"	18 mm	30 mm
	1/2"	22 mm	30 mm
	3/4"	28 mm	30 mm
	1"	35 mm	30 mm
	1 1/4"	42 mm	30 mm

1 1/2"	48 mm	30 mm
	54 mm	30 mm
	57 mm	30 mm
2"	60 mm	30 mm

Przewody prowadzone podtynkowo

Zastosowano otuliny izolacyjne z pianki PE laminowane z zewnątrz folią PE (np. Thermaflex Thermocompakt S, Steinonorm)

Przyjęto następujące grubości izolacji

Średnic a rury	Średnica wewnętrzna otuliny	Grubość izolacji
3/8"	18 mm	13 mm
1/2"	22 mm	13 mm
3/4"	28 mm	13 mm
1"	35 mm	13 mm

Armatura odcinająca i regulacyjna

Zastosowano standartową armaturę regulacyjną

- Zawory kulowe mufowe do wody gorącej PN=0,6MPa
- Zawory grzejnikowe termostatyczne np. Danfoss RTD-A (alternatywnie Heimeier, Herz itp.)
- Głowice termostatyczne z zabezpieczeniem przez manipulacja np. Danfoss RTD Inova 3120 (alternatywnie Heimeier, Herz itp.)
- Zawory powrotne odcinające uniwersalne np. Danfoss RLV (alternatywnie Heimeier, Herz itp.)

Grzejniki

Jako standartowe rozwiązanie przyjęto grzejniki COSMO NOWA. Alternatywnie istnieje możliwość zastosowania grzejników innych producentów (KORADO, Purmo). Projektuje się grzejniki typu KV jak i typu K zasilane klasycznie.

Uwagi końcowe

- Przed zakryciem bruzd i kanałów , oraz przed wykonaniem izolacji przeprowadzić badania szczelności instalacji.
Próbeę przeprowadzić na ciśnienie 4,5 bara (1,5 ciśnienia roboczego)

- Przed montażem zaworów termostatycznych instalację przepłukać, a następnie ustawić wstępnie nastawy zaworów, oraz na gorąco ostatecznie wyregulować instalację
- Przejścia rurociągów przez granice stref p.poż. wykonać jako szczelne – uszczelnione masą np. Pyrosafe Flammplast.
- Całość robót wykonać zgodnie z Warunkami Technicznymi wykonania i Odbioru Robót Budowlano-Montażowych Cz.II, oraz aktualnie obowiązującymi przepisami i normami w zakresie BHP.

4. Modernizacja węzłów sanitarnych.

4.1. Zakres modernizacji węzłów sanitarnych.

Zgodnie z projektem budowlanym zostanie zmodernizowana instalacja kanalizacji podposadzkowej na parterze. Rurociągi kanalizacyjne zostaną w części poposadzkowej podejścia i piony wymienione w całości. Instalacje kanalizacyjne na pietrze nie będą podlegały wymianie.

Z uwagi na zły stan przyłączy kanalizacyjnych zaprojektowano wymianę kanalizacji wzdłuż budynku szkoły do studzienki przed zbiornikiem na ścieki.

4.2. Instalacje kanalizacyjne.

Instalację zostaną rozprowadzono w piwnicy, pod posadzkami lub w bruzdach ściennych pod tynkiem.

Wszystkie przejścia przewodów przez przegrody budowlane wykonać w tulejach ochronnych, uszczelnionych kitem trwale elastycznym.

Układ projektowanej instalacji pokazano na rzutach oraz na aksonometrii.

Średnice projektowanych przewodów dobrano na podstawie PN-92/B-01706 i w oparciu o przeliczenia sekundowych przepływów w poszczególnych odcinkach instalacji, przy równoczesnym uwzględnieniu dopuszczalnych prędkości przepływu w rurach miedzianych..

4.4. Materiały i armatura.

Instalacja kanalizacyjna. Instalację kanalizacji sanitarnej należy wykonać z rur i kształtek kanalizacyjnych kielichowych PCW-HT, koloru popielatego produkcji "Wavin Metalplast Buk". W kielichach tych rur osadzone są fabrycznie dwuwargowe uszczelki gumowe z tworzywowym pierścieniem stabilizującym. Do montażu kanałów biegnących w gruncie pod posadzkami

parteru należy użyć rur i kształtek kanalizacyjnych PCW klasy "S" koloru pomarańczowego, stosowanych do budowy kanałów zewnętrznych. Przewody PCW montowane pod posadzkami piwnicy należy układać na poduszce piaskowej, a więc na podsypce o grubości minimum 10 cm, z obsypką po bokach rur i zasypką nad ich wierzchem. Obsypkę i zasypkę kanałów dobrze zagęścić (współczynnik zagęszczenia zbliżony do wartości 1,0). Rur PCW nie obetonowywać. Przejścia rur przez przegrody budowlane wykonać w tulejach ochronnych.

Przybory sanitarne. Zastosowano przybory sanitarne typu KOŁO-NOWA. Umywalki z półnogą, miska ustępowa z dolnopłukiem montowana na stelażu typu GEBERIT, pisuar z dopływem z góry. Bateria umywalkowa samozamykająca WT-26 z mieszaczem. Służeczka pisuarowa z nastawą spłuku (2-4l).

Studzienki kanalizacyjne na przyłączy systemu Wavin. Kineta studzienki rewizyjnej PP DN315 z podejściami DN 160/160 z rurą karbowaną DN 315 i pokrywą do rur karbowanych

5. Kotłownia grzewcza.

- Rodzaj obiektu: budynek mieszkalno-usługowy,
- Rodzaj ogrzewania: wodne pompowe,
- Obliczeniowa temperatura wody: 80/60,
- Strefa klimatyczna II, obliczeniowa temperatura zewnętrzna - 18 °C,
- I obieg c.o. dla 2 mieszkań,
- II obieg c.o. dla szkoły
- Obieg podgrzewania ciepłej wody użytkowej na potrzeby szkoły, bojler pełni jednocześnie funkcję bufora zabezpieczającego instalację przed niekontrolowanym wzrostem temperatury wody grzewczej.

5.1. Kocioł centralnego ogrzewania.

Nie przewiduje się wymianę kotłów centralnego ogrzewania.
Nie przewiduje się wymianę technologii kotłowni.

5.2. Pompa obiegowa c.o.

Z uwagi na zmianę charakteru pracy ogrzewania ze względu na termostaticzne zawory grzejnikowe musi ulec wymianie pompa c.o.
Wydajność pompy

$$V = \frac{1,15 * Q * 0,86}{20} = \frac{1,15 * 94 * 0,86}{20} = 4,6 [m^3 / h]$$

Wysokość podnoszenia pompy

- strata ciśnienia w kotłowni 10 kPa
- strata ciśnienia instalacji c.o. (założona) 40 kPa
- zapas regulacyjny 5 kPa

-----
55 kPa

Dobrano pompę typu **WILO Stratos 30/1-12**.

Jest to pompa dopasowująca się do zmiennych warunków pracy instalacji centralnego ogrzewania.

5.3. Regulacja urządzeń.

Temperatura w pomieszczeniach regulowana będzie poprzez zawory termostacyjne przy grzejnikach.

Przepływy w instalacji wyregulować za pomocą nastaw w zaworach grzejnikowych. Nastawy wstępnie ustawić dla grzejników:

Do 500 W	Do 1000 W	Do 2000W	Powyżej 2000W
N 3	N 4	N 5	N 6

Dokładnie nastawy wyregulować podczas próby instalacji na ciepło przyjmując zasadę równych temperatur powrotu przy pracy instalacji bez głowic termostacyjnych.

6. Próby i odbiór instalacji.

Instalację po montażu, lecz przed zaizolowaniem i wypełnieniem bruzd, należy poddać kontroli w zakresie:

- użycia właściwych materiałów i armatury (wymagane atesty i aprobaty techniczne),
- prawidłowości wykonania połączeń lutowanych i gwintowanych,
- prawidłowości wykonania podparć i uchwytów montażowych.

Obowiązkowe próby szczelności instalacji poprzedzić napełnieniem instalacji wodą przepuszczoną przez filtry oczyszczające wodę, tak aby nie powstały poduszki powietrzne.

Po próbach instalację przepłukać z zanieczyszczeń montażowych, a zwłaszcza resztek topnika z połączeń lutowanych.

Płukanie przeprowadzić wodą z sieci miejskiej, przepuszczanej przez filtr. Baterie czepalne jedno uchwytowe montować dopiero po przepłukaniu instalacji.

Wykonanie i odbiór instalacji wykonać wg „Warunków technicznych wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych część II - Instalacje sanitarne i przemysłowe. Wielkość ciśnienia przyjąć 0,9 MPa.

Opracował:

7. ZESTAWIENIE PODSTAWOWYCH MATERIAŁÓW

Lp.	Wyszczególnienie	J.m.	Ilość	Dostawca
1	2	3	4	5
1.	Pompa obiegowa c.o. elektroniczna WILO Stratos 30/1-12	szt	1	WILO
2.	Zawór kulowy DN 50	szt	2	
3.	Zawór zwrotny DN 50	szt	1	
4.	Zawór kulowy DN 40	szt	4	
5.	Grzejnik płytowy 22K-500/400	szt	4	Cosmo-nova
6.	Grzejnik płytowy 22K-500/520	szt.	7	
7.	Grzejnik płytowy 22K-500/720	szt.	3	
8.	Grzejnik płytowy 22K-500/800	szt.	5	
9.	Grzejnik płytowy 22K-500/920	szt.	2	
10.	Grzejnik płytowy 22K-500/1000	szt.	6	
11.	Grzejnik płytowy 22K-500/1200	szt.	16	
12.	Grzejnik płytowy 22K-500/1400	szt.	2	
13.	Grzejnik płytowy 22K-500/2000	szt.	11	
14.	Grzejnik płytowy 22K-500/2200	szt.	5	
15.	Umywalka z baterią i zaworami kątowymi	szt	4	
16.	Ustęp kompletny z dolnopłukiem i zaworem	szt	2	
17.	Zlewozmywak dwukomorowy kpl. z baterią	szt	2	
18.	Pisuar kompletny z zaworm	szt	1	
19.	Rewizja pcv Dn110	szt	3	
20.	Studzienka rewizyjna DN 315 - kineta 160/160 nr 326458333, - rura karbowana - pokrywa pvc	Kpl	2	Wavin

Powyższe zestawienie nie obejmuje orurowania instalacji i kotłowni oraz na instalacji wod-kan.